

La Fira i Festes de l'Ascensió arriba enguany a la 65a edició. Per recordar els seus inicis, l'Arxiu Municipal de Granollers presenta aquesta exposició, que permet donar a conèixer dos àlbums fotogràfics, de la Col·lecció Ajuntament de Granollers, de les dues primeres edicions de la Fira, de 1943 i 1944.

El primer àlbum està format per 150 fotografies originals del Concurs Comarcal de Bestiar del Vallès, celebrat el 3 de juny de 1943. És de mida foli i de format apaïsat, fa 24x33 cm i té les tapes de pell. Conté textos escrits a mà, en color, petits dibuixos amb aquarel·la i un escut d'Espanya de l'època, fets per Amadeu Freixas, grafòleg. J. Amat Virgili és l'autor d'una orla acolorida a la ploma amb l'escut de Granollers. L'àlbum està dedicat al governador civil Correa Vegliesson. Les fotografies, de 8x12 cm, no estan signades i se'n desconeix l'autoria. Aquestes imatges recullen aspectes de l'exposició de bestiar, l'arribada de les autoritats i el lliurament de trofeus.

El segon àlbum conté 122 fotografies de la Fira-Exposició Provincial Ramadera celebrada a Granollers el 17 i el 18 de maig de 1944. També té format apaïsat i fa 26x38 cm. A les tapes, també de pell, hi ha un escut d'Espanya i l'àguila de Sant Joan, amb motius agrícoles i ramaders. Els textos han estat fets per un cal·lígraf. Les capitulars i alguns dibuixos són d'Amador Garrell i Soto. Les fotografies, algunes firmades pel fotògraf Brangulf, fan 8x11 cm i mostren els animals exposats a la fira, la desfilada i les autoritats.

A Granollers, parlar de les fires és retrocedir fins a principis del segle XIV, quan el rei Alfons III el Benigne atorgà el privilegi que permetria la celebració del mercat setmanal de dijous, de les fires de Pasqua Granada —que duraven sis dies— i de la Fira de Sant Joan Degollat, el 29 d'agost. Però el privilegi de salvaguarda i guiatge, concedit el 1446, que oferia seguretat i protecció a totes les persones que hi anaven o que venien de les fires i del mercat, va ajudar al seu creixement i prestigi.

El mercat va esdevenir, al segle XVI, una de les principals fonts d'ingressos del govern de la vila, que es va cuidar d'aconseguir el privilegi d'encunyar moneda pròpia, de mantenir la taula de canvi i de controlar les mesures del mercat: la mesura d'oli, la de blat i la de longitud, coneguda com la cana de Granollers.

Fins als anys vint del segle passat, es van continuar realitzant les dues fires anuals, mentre que el mercat gros, anomenat també mercat dels promesos, es va continuar fent el dijous de l'Ascensió. Aquestes activitats eren eminentment agrícoles i l'eix vertebrador era la compravenda del bestiar.

En plena postguerra i per iniciativa de les Hermandades Sindicales de Labradores y Ganaderos de la comarca i amb la cooperació de la Diputació de Barcelona, de l'Ajuntament de Granollers i d'altres entitats, el 3 de juny de 1943 —dijous de l'Ascensió— es va organitzar un Concurs Comarcal de Bestiar del Vallès, que, amb els anys, es convertiria en la primera edició de les Fires i Festes de l'Ascensió. L'exhibició del bestiar i el concurs van tenir lloc a l'espai del Parc de l'Estació, on eren les places de Barangé i de Calvo Sotelo, a l'actualitat, de Pau Casals. Les autoritats civils i militars van visitar el recinte firal i es va fer una primera desfilada del bestiar per l'espai central del parc.

L'any següent, el 1944, el concurs es va transformar en la Fira-Exposició Provincial Ramadera i es va fer el 17 i el 18 de maig. Es van ampliar els espais d'exhibició del bestiar. A la plaça de Jacint Verdaguer i en un tram del carrer de Corró, es van instal·lar els cavalls; en un tram del carrer de Joan Prim —aleshores Generalísimo— es van col·locar els carruatges. A la plaça de Lluís Maria Perpinyà, els porcs i, al Parc de l'Estació, les vaques, les ovelles, les aus, els conills i el material d'agricultura, seguint la forma tradicional de distribució del bestiar dins del mercat. Per primera vegada, tot el bestiar es va fer desfilat per davant de la tribuna d'autoritats, que s'havia instal·lat a la plaça de Josep Maluquer i Salvador.

El 1948, el seu àmbit s'amplia a regional i continua creixent fins que, el 1954, l'Ajuntament es fa càrrec de la seva organització, amb la futura creació del Patronat de la Fira i Festes. La fira continuava sent, eminentment, un aparador agrícola i ramader i així ho va ser fins a finals dels cinquanta, quan la industrialització va emergir de ple i altres sectors com la maquinària, el motor i el tèxtil van ocupar, cada vegada més, l'espai del sector primari. De 1977 a 1984, la Fira es va deixar de fer. Després, es va reprendre fins arribar a la seixanta-cinquena edició, que es commemora enguany.

La Fira del Bestiar els anys 1943 i 1944

Exposició de fotografies
 Del 4 de maig
 al 14 d'agost de 2015

Espai firal ramader a la plaça de Jacint Verdaguer, 1944. Fotografia d'autor desconegut / Col·lecció Ajuntament de Granollers

ARXIUGR
MUSEU MUNICIPAL DE GRANOLLERS

Vista central de l'espai firal del Parc de l'Estació, 1944.
Fotografia Brangulí / Col·lecció Ajuntament de Granollers

Espai firal ramader als Jardins del Parc de l'Estació, 1944.
Fotografia d'autor desconegut / Col·lecció Ajuntament de Granollers

Desfilada dels cavalls, 1944. Fotografia Brangulí / Col·lecció Ajuntament de Granollers

